

Program obnovy pro záchranu chátrajících objektů v Terezíně a Josefově je připravený. První dotační výzvu by MMR mohlo vyhlásit už v červnu

30.5.2024 - Jan Nový | Krajský úřad Ústeckého kraje

„Ministerstvo pro místní rozvoj koordinovalo náročná jednání všech stran a připravilo dotační program, ze kterého stát poskytne až 1,2 miliardy korun. Dalších 30 % půjde z rozpočtů krajů a měst. Pomůže i program Ministerstva kultury - na bezprostřední záchranu nejvíce chátrajících objektů dá v příštích pěti letech až 1,4 miliardy korun. Nejde jen o to zastavit chátrání, chceme Terezínu a Josefov vdechnout nový život. V revitalizovaných prostorách můžou do budoucna vzniknout třeba byty, školky, zdravotnická zařízení nebo obchody,“ řekl vicepremiér pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš a dodal: **„Po desetiletích zanedbávání minulými vládami jsme první, kdo se problémy obou historických komplexů zabývá a nabízí reálné řešení. Předpokládám, že bychom první dotační výzvu mohli vypsát už v červnu.“**

Ze Systémového programu obnovy a rozvoje pevnostních měst půjde Terezínu a Josefov ročně až 120 milionů korun. V období 2024–2034 to představuje až 1,2 miliardy korun a k tomu dalších 30 % z rozpočtů krajů a měst. Finanční prostředky se využijí nejen na opravu a údržbu historických objektů, ale budou směřovat i na vyhodnocení potenciálu obou měst a doporučení pro budoucí směr jejich rozvoje.

Zároveň bude v letech 2024–2028 fungovat Havarijní program Ministerstva kultury na záchranu šesti nejzchátralejších objektů. Jde o Žižkova kasárna, Zbrojnici, Proviantní sklad a Vojenskou nemocnici v Terezíně, Čtvercová kasárna a Vojenskou nemocnici v Josefově. *„V těchto objektech už hrozí pády střech, sesuvy zdí, proto další odklad jejich obnovy by mohl přinést nenávratné kulturní ztráty. Ministerstvo kultury v rámci Havarijního programu vyčlení téměř 1,4 miliardy korun, které společně s podporou ostatních resortů povedou k zastavení chátrání těchto unikátních historických objektů, které nám navíc připomínají naši historii a dramatické osudy mnoha lidí, na které nesmíme zapomenout. Jsem rád, že právě naše vláda našla řešení, jak tyto významné historické pevnosti zachránit pro další generace. Před námi je obrovské množství práce, ale míříme k jednoznačně pozitivnímu výsledku a to mne upřímně těší,“* řekl ministr kultury Martin Baxa.

V současné době podepisujeme dohodu o spolupráci mezi oběma resorty, městy a kraji, která vymezuje jejich vzájemné závazky. Podle ní se územní partneři budou na projektech finančně spolupodílet, pravidelně předkládat zprávy o využití prostředků ze státního rozpočtu za uplynulý rok a plány na rok následující. Města zajistí stálé skupiny odborníků, kteří se budou věnovat obnově objektů a hledat možnosti, jak je v budoucnu využít.

„Terezín je naprosto unikátní památkou a jako takový si zaslouží pomoc při záchraně historického a kulturního dědictví a při následném využití svého jedinečného potenciálu pro cestovní ruch. Ústecký kraj si cení této široké dohody, kdy se na záchraně pevnostních měst bude významně podílet stát, a my samozřejmě rádi přispějeme potřebným dílem. Věřím, že v Terezíně se podaří získat čas, zachránit to nejcennější, a hlavně nastartovat budoucí rozvoj,“ řekl Jan Schiller, hejtman Ústeckého kraje.

„Nový dotační program Ministerstva pro místní rozvoj i podpora Ministerstva kultury jsou pro náš kraj skutečně prvním systémovým krokem státu pro řešení záchrany pevnostního města Josefov s nabízenou finanční podporou. Je to pro nás velký impuls, a proto se náš kraj do obnovy Josefova aktivně zapojuje, schválili jsme příslib finanční podpory ve výši 500 milionů korun a nabízíme úzkou spolupráci s městem Jaroměř, ale i koordinaci obnovy a navázání meziregionální spolupráce s městem Terezín a Ústeckým krajem. Vedle bezprostřední záchrany vybraných chátrajících objektů je pro nás zásadní vytvoření strategických plánů rozvoje pevnostního města, projektová příprava pro revitalizaci jednotlivých objektů a příprava na čerpání prostředků z dalších dotačních titulů,“ uvedla Martina Berdychová, náměstkyně hejtmana Královéhradeckého kraje.

„Ministři všech předchozích vlád se do Terezína jezdili jen fotit, tato je první, která pro záchranu skutečně něco dělá. Uvolnění finančních prostředků takového objemu jsou šancí, které se musí kraj a především město samotné chopit a i za cenu dočasných škrtů v jiných oblastech dofinancovat prostředky státu ze svých zdrojů. Věřím, že si to uvědomí zastupitelé města i kraje a zvednou ruku pro dohodu, která bude dofinancování upravovat. To bude posledním krokem příprav a záchrana může začít. Těším se na to,“ uvedl radní Ústeckého kraje pro oblast majetku a investic Tomáš Rieger.

„Pevnost Terezín je unikátní stavba pevnostního stavitelství, která ve světě jen těžko hledá konkurenci. Bohužel historie k naší pevnosti nebyla vždy moc přívětivá. Nejprve její pevnostní zdíva byla zneužita v době 2. světové války, později (v druhé polovině 20. století) ČSLA začala některé pevnostní prvky neodborně přizpůsobovat jinému účelu (a tím je ničit) a nakonec (na počátku 21. století) jako nepotřebný majetek byla celá pevnost i s vojenskými budovami předána městu s příslibem podpory státu. Město, které nemá ani 3000 obyvatel, ale takto velké objekty nedokázalo bez podpory státu opravovat. Jaký je stav dnes, to všichni vidíme. I proto jsem nesmírně rád, že dnes už se nám začíná blýskat na lepší časy. Nejen tato vláda, ale i Ústecký kraj, přislíbili podporu a pomoc, které si velice vážím. A speciální dík patří z vládních kruhů ministrům MMR, MK, MF. Za Ústecký kraj je to pan hejtman Jan Schiller a pan radní Tomáš Rieger, kteří po celou dobu příprav naše město podporují,“ doplnil René Tomášek, starosta města Terezín

Plán na záchranu obou historických komplexů se začal rýsovat na podzim 2022, kdy vznikla Vládní komise s účastí ministerstev místního rozvoje, financí, kultury a zástupců obou měst a krajů. Náročná jednání, která jsou ve finále a mohou pevnostním městům přinést přes tři miliardy korun, koordinovalo Ministerstvo pro místní rozvoj.

https://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=1787380&id_org=450018